

Chronique scandaleuse

■ Houtsmuller ■

De Memorie van Antwoord, opgesteld door mr. Th.J. Douma, is op 13 april 2000 toegezonden aan het Gerechtshof te Amsterdam. Dit alles in het kader van het nog altijd 'kort geding' hetende proces dat Houtsmuller vorig jaar april tegen de VtdK aanspande. Wanneer de feitelijke zitting zal plaatsvinden is nog niet bekend. De boeken van Houtsmuller zijn nog steeds te koop en dat geldt met name voor zijn 'Het Dr. Houtsmuller dieet, voeding als sterk wapen tegen kanker'. Het oudere 'Niet-toxische tumortherapie' is al lange tijd niet meer herdrukt en ligt slechts nog hier en daar op de schappen. *Inlegvellen* van de correctie van zijn ziektegeschiedenis worden nog maar sporadisch aangetroffen: in Scheltema en Martyrium te Amsterdam en bij Stumpel in Hoorn werden in maart 2000 nog exemplaren van het tweede boek aangetroffen waarin de onjuiste versie van zijn genezing nog ongecorrigeerd is te lezen. Hetzelfde geldt voor het Dr. Houtsmuller Kookboek' van Kabos & van Winden, dat ook melding maakt van zijn wondergenezing en dat geen inlegvel bevat. In Utrecht werd in de academische boekhandel zowaar een 'Dr. Houtsmuller dieet' aangetroffen met inlegvel. Van een tweede inlegvel, waarin wordt gewaarschuwd tegen het zeer giftige Tardolyt, dat aristolochiazuur bevat, is bij ons nog niets gebleken. En dat terwijl directeur Snakkers van Bohn Stafleu Van Loghum dat al in september 1999 beloofde. ●

■ Nieuw kwakzalversclubje ■

Recent vernamen wij dat een groep alternatieve kankerkwakzalvers zich heeft afgesplitst van de ANTTT, die slappingen die nog steeds banden onderhouden met het verraderlijke KWF. Onder leiding van Valstar is opgericht het Nederlands Genootschap Orthomoleculaire Oncologie. Men heeft al 12 leden, maar dat mag de pret niet drukken. Behalve Valstar is actief Trossèl uit Rotterdam, de Leidse Van Waning, Bolhuis uit Dieren en Van Montfort uit Maastricht. Wij zullen ongetwijfeld nog veel van hen horen: onmin met de ANTTT, met het KWF en met de Moermanvereniging: stond Galileo Galilei ook niet ooit vrijwel alleen?

■ Zilveren Kruis ■

Op 23 maart 2000 liet verzekeraar Zilveren Kruis aan alle apothekers weten dat men in het kader van een wijziging in de vergoedingsregeling voor magistrale bereidingen stopt met het vergoeden van middelen, die niet als rationele farmacotherapie kunnen worden beschouwd. Het betreft hier veelal middelen, die worden gebruikt in het kader van de Houtsmullertherapie en die vaak werden betrokken via apotheek Durlinger uit Mierlo Hout. Het spijt de verzekeraar dat patiënten, die hun vertrouwen in de middelen hadden gesteld, het gevoel zullen hebben nu de dupe te zijn, maar voor hen ligt een patiëntenbrief gereed. De gewraakte middelen zijn o.a.: Quercetine, Venoruton, Megagenistin extract, Flaorpereine, Kinine, Alstonine, Lycopene, Beta-Carotene, Coumarine, Tavonin, Zinkgluconaat, Glutathion etc. Hulde voor het Zilveren Kruis! ●

■ Rath ■

Elders in dit blad staat de brief, die het bestuur verzond aan SC Heracles over diens dubieuze sponsor. Omdat ook de gemeente Almelo een aanbod van Rath ontving om culturele activiteiten voor jongeren te sponsoren is B&W van Almelo ook door ons op de hoogte gebracht van Rath's antecedenten. In een eerste reactie in *de Twentsche Courant* van 28 maart liet een woordvoerder van Rath weten dat de VtdK een zeer fundamentalistische vereniging is, die elke vorm van natuurgeneeswijze afwijst. Ook beweerde deze dat de VtdK 'de financiële belangen van de farmaceutische industrie vertegenwoordigt'. Heracles-voorzitter J. Smit liet weten, dat hij niet aan hem was om de kwaliteit van Rath's producten te beoordelen. 'Wij zijn blij met deze sponsor en doen niets met het opportunistische briefje van de VtdK', aldus Smit. Wie kan hier opportunisme verweten worden? Maar in de voetballerij geldt kennelijk het adagium dat geld niet stinkt. ●

■ Vitamine E ■

In januari 2000 promoveerde te geningen dr.ir. Frouwkje de Waart op een onderzoek over het effect van hoge doseringen vitamine E bij rokers. Gekeken werd naar een be-

schermend effect op aderverkalking en afweerreacties. Alleen bij rokers met een erfelijke aanleg voor aderverkalking werd een gering effect gevonden, de rest van de groep had zelfs geen enkel voordeel. In *The New England Journal* van 20 januari meldden Canadese onderzoekers een soortgelijk resultaat. ●

■ Boegem ■

Na enkele jaren laat de vindingrijke kwakzalver Kees Boegem opnieuw van zich horen! De man die eerder een wondermiddel tegen brandwonden ontwierp en o.a. wijlen Piet Vroon aan zijn zijde kreeg, heeft nu een zouttherapie tegen kanker bedacht. In de rubriek Kort medisch nieuws van de *Privé* van 19 februari 2000 orakelt de directeur van het Hilversumse Boegem Gezondheidscentrum dat een te laag zoutgehalte in het lichaam een voorwaarde is voor het ontstaan van kanker. Door dit zoutgehalte te herstellen kan bij sommige patiënten de kanker behandeld worden. Er komt ook een opgegeven kankerpatiënt aan het woord, die ondanks uitzaaiingen van zijn slokdarmkanker verrassend opknapt. Hij slikte 6 gram zout (6 pillen per dag) en zijn dokter stond perplex. Internist Schornagel van het AVL is kort en duidelijk: 'Volstrekke onzin'. Zelfs Cora Honig, voorlichtster van het KWF, is afwijzend. Deze keer geen slappe teksten als 'sommige mensen voelen zich er beter bij, hoewel het effect niet bewezen is', maar ze wijst op het ontbreken van wetenschappelijke gegevens en verklaart dat het KWF tegen onbewezen behandelingen is, die kwetsbare patiënten valse hoop geven. Via tel. 035-6286577 kunt u Boegems informatieboekje Zout de natuurlijke vijand van kanker opvragen en zoutcapsules voor drie weken aanvragen. Kosten ongeveer zestig gulden. ●

■ Eigenblut-therapie ■

De door Houtsmuller warm aanbevolen Münchense arts Nikolaus Klehr, die al jarenlang kankerpatiënten behandelt door hen hun eigen bloed na een zekere bewerking weer in te spuiten, is recent door de Duitse justitie veroordeeld. De man ligt al jaren onder vuur van de Duitse Bundesärztekammer en het

Deutsche Krebsgesellschaft en moest eerder aanklachten wegens bedrog verdragen. In augustus 1993 werd hij op borgtocht (7 miljoen Mark) vrij gelaten uit een voorlopige hechtenis en na 7 jaar is er eindelijk een overigens teleurstellende uitspraak. Hij is slechts veroordeeld wegens overtreding van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening en moet een boete betalen van 75.000 Mark. Naar verluidt heeft hij een apotheker in dienst genomen en zet hij zijn praktijken gewoon voort. Ook vanuit ons land reizen wanhopige kankerpatiënten soms naar zijn kliniek om daar tegen zeer forse betaling valse hoop voorgeschoteld te krijgen. Op zijn kleurrijke informatiefolders lacht de charlatan ons tegemoet: 'Willkommen ins Leben!' zo luidt de titel. ●

■ Eet smakelijk ■

Het Landelijk Informatie centrum Moermantherapie (LIM) van het echtpaar Schiermeier heeft een kook/info boekje uitgegeven over voeding en kanker. Het boek bevat 280 Moerman- en Houtsmuller-recepten van eenvoudig tot feestelijk en van soepen tot orgaanvlees. Kosten f 60,- te Nijverdal!

Lekker is dat allemaal niet, maar dat is nog niets vergeleken bij de

lekkernij, die natuurarts Linschoten, een oude bekende van onze Vereniging en zeker van Van der Smagt, elke ochtend tot zich neemt. 'Tegen de eigen-urine wordt heel Hollands aangekeken: wat de boer niet kent, dat vreet hij niet', aldus Linschoten in het AD van 24 december 1999. De eerste ochtendplas, vers te consumeren uit een glas, bevat volgens deze natuurgenezer talrijke nuttige stoffen en zelfs als de afkeer tot walgens toe overheerst en de patiënt het hele zaakje weer uitspuugt, dan nog is veel heil aangericht, want tijdens het braken wordt de maag gereinigd en ook dat moet af en toe gebeuren. Wilt u even een nierbekentje in de buurt? ●

■ Sportmedisch totaalpakket ■

Crisissfeer binnen de medische staf van het Nederlands elftal dat zich onder leiding van Rijkard voorbereidt op het EK van deze zomer! De gevoeligheid van topsporters voor kwakzalverij is bekend: denk aan de invloed van haptonoom Ted Troost op Marco van Basten en Ruud Gullit. Een van zijn ex-vrouwen schreef vorig jaar een overigens schandelijk boek over haar leven met Gullit, waarin zij zelfs het stranden van haar

huwelijk toeschreef aan Troost: 'deze was er altijd bij!' Ook de huidige generatie voetballers maakt zijn eigen keus bij het aantrekken van medische hulpverleners. De fysiotherapeut L.Echteld is al medisch verzorger van Kluivert, Seedorf en Davids. Hij is omstreten wegens zijn onorthodoxe technieken en biedt met zakenpartner Heus via hun J&C Sportrevalidatie een 'sportmedisch totaalpakket'. In hun team van achttien personen zitten onder meer een acupuncturist, een chiropractor en een psychotherapeut. Tijdens het WK in Frankrijk, waarin Oranje vierde werd, lieten spelers zich tegen de wil van bondsarts Kessel door hen behandelen. Kessel was hierover razend en kwam in conflict met bondscoach Hiddink, die Kessel bijna ontsloeg. Nu worden de sportkwaks met nadrukkelijke toestemming van bondscoach aan het team toegevoegd, terwijl de huidige fysiotherapeuten en de bondsarts er fel tegen zijn. Hoe loopt dit af? ●

Een onheilige Drieëenheid (II)

Felle reacties op de NTVG-brief

Na de publikatie in het NTVG over de gemeenschappelijke achtergrond van de drie kwakfondsen stroomden bij de redactie de ingezonden brieven binnen. Voor de letterlijke tekst zij verwezen naar het NTVG zelf, maar kort samengevat wisten NFK-arts Valstar, ANTT-voorzitter De Klijn, AOV-handelaar Nieuwenhuis RA en drs. 'Ortho' Schuitemaker hun handen in diepe onschuld. Hoe durfden wij te suggereren dat zij met de oprichting van deze bedrieglijke fondsen ook maar iets te maken zouden hebben?

Valstar maakt het het bontst: volgens hem zijn de fondsen opgericht door 'een patiëntenplatform': mogen patiënten en familieleden soms geen fondsen oprichten? Het MBOG of Nieuwenhuis hebben er niets mee te maken, aldus Valstar. Ook hijzelf was bij de oprichting niet betrokken, maar trad eerst toe 'als zelfstandig adviseur' toen het KWF ten onrechte

beweerde dat de alternatieven hun 'therapeutische claim' hadden ingetrokken! Het is dus eigenlijk de schuld van Heshusius dat Valstar nu bij de tegenpartij zit! Valstar maakt ook bezwaar tegen de betiteling basis-arts, want hij heeft ook nog een volledige biologiestudie (met 2 kandidaats- en één doctoralexamen) achter de rug. Daarnaast heeft deze Moerman-arts zich 'diepgaand in de voedingswetenschap verdiept'. Recent afficheert Valstar zich ook nog als biochemicus, dus zullen zijn patiënten vast denken met een buitengewoon geleerd man te maken te hebben. Intussen is het gewoon schandalig dat een basis-arts kankerpatiënten behandelt: dat zou voorbehouden moeten zijn aan artsen met een verdere opleiding – huisartsen en specialisten – die hun patiënten bovendien vrijwel steeds in multidisciplinair verband zullen behandelen.

De Klijn, als arts verbonden aan het Centrum voor Holistische Geneeskunde te Ellecom, is voorzitter van de ANTTT, de club die zo'n

goede band heeft met het KWF. Volgens deze holist heeft zijn ANTTT niets van doen met de kwakfondsen: ANTTT-er Houtsmuller, kortstondig adviseur van de NFK, trok zich terug 'toen hij begreep hoe deze fondsen werken(!)' en Valstar is geen lid meer van de ANTTT (wat zou daar nou weer achter steken?). Bolhuis, een Rotterdamse basis-arts verbonden aan het Preventief Medisch Centrum van de beruchte cel-, chelatie- en orthomoleculaire arts R. Trossel, is – alles volgens De Klijn – weliswaar aspirant-lid, maar hij is nog 'in opleiding'. Bolhuis is adviseur van het NFK en schreef onlangs een voorwoord in de Nederlandse uitgave van het boek van de Amerikaanse kwakzalver Peter D'Alema over het bloedgroependieet. Verder wijst De Klijn erop, dat niet Schuitemaker en Nieuwenhuis de grootste orthomoleculaire firma's bezitten, omdat dat Orthica is. Schuitemaker was wel oprichter van de MBOG, waarvan de biochemicus Vogelaar

vervolg op pagina 10

(directeur van het Utrechtse Nutriënten Laboratorium) thans voorzitter is. Vogelaar zit in de adviesraad van het Nationaal Hartfonds (NH). Verder is De Klijn van mening dat de VtdK het publiek in verwarring brengt door zonder eigen ervaring op het gebied van de 'complementaire geneeskunde' toch een vernietigend oordeel uit te spreken. Dat laatste verwijt begrijpen wij niet: je kan diefstal toch ook veroordelen zonder ooit zelf gestolen te hebben?

De Haagse voormalig register-accountant en autodidact- 'voedingsdeskundige' Nieuwenhuis distantieerde zich ook volledig van de 'alternatieve fondsen' en benadrukte in een radio-debatje met Renckens zelfs dat hij hun werkwijze veroordeelt. Hij noemde ons vermoeden dat de orthomoleculaire groothandel erachter zou zitten 'lichtvaardig'.

Na kennisneming van deze correspondentie viel op dat er van de zijde van Gert 'Ortho' Schuitemaker geen reactie was gekomen. Omdat deze als hoofdverdachte overbleef schreven wij hem zelf met een open vraag aan. Ook hij ontkende per kerende post: wel was hij door het NH aangezocht als adviseur en later ook als donateur, maar hij was daarop niet ingegaan. Dat het MBOG subsidi-

De mededeling van Valstar over 'patiëntenplatforms' is natuurlijk gelogen, maar de vraag blijft toch wie deze bedrieglijke fondsen dan wel heeft opgericht.

die had ontvangen van het NH, daar wist hij iets van en hij was geen voorzitter meer van de MBOG en mocht daaraan niet gelijkgesteld worden. Ook zou hij geen directeur (meer?) zijn van het Ortho Institute of de Ortho Company, welk bedrijf overigens recent verhuisd is naar Gendringen (nabij de Duitse grens). Inmiddels zond ook Schuitemaker een brief naar het NTvG.

Gezien de heftigheid en verontwaardiging waarmee al deze ontkenningen zijn verwoord moeten wij nu toch wel aannemen, dat het niet de orthomoleculaire groothandels zijn, die achter de oprichting van de kwakfondsen zitten. De mededeling van Valstar over 'patiëntenplatforms' is natuurlijk gelogen, maar de vraag blijft toch wie deze bedrieglijke fondsen dan wel heeft opgericht. Natuurlijk weten alle bovenvermelde briefschrijvers, die zovelen kennen die aan de fondsen verbonden zijn, de waarheid. Zij geven deze echter niet prijs en zolang deze 'conspiracy of silence' van de orthomoleculaire gemeenschap (of moeten wij spreken van mafia?) voortduurt, zijn wij ongevoelig voor wel verwijt dan ook.

NFK-activiteiten

Op 29 maart 2000 zond RTL4-televisie een film uit in de serie 'Zo nodig dwars'. In deze door programma-maker en kankerpatiënt Kees Braam gemaakte film werden drie kankerpatiënten ten tonele gevoerd, die allen onder behandeling waren geweest van de NFK-arts Engelbert Valstar. Hans van Maanen sprak in zijn recensie in *Het Parool* van 'een bijna schaafteloos reclamefilmje' en dat was het ook. Alle drie patiënten hebben gemeen, dat zij een langere overleving hadden dan eerder verwacht werd, zij schreven dat allen toe aan de 'behandeling' van Valstar en twee van de drie demonstreerden veel dedain voor hun reguliere behandelaars, leidend tot 'second opinions' en het via internet doorzoeken en 'vechten' toen de reguliere mogelijkheden uitgeput leken. Het betrof een kindje met leukemie, een man met de ziekte van Waldenström en Braam zelf leed aan tongkanker. Bij twee van de drie traden tijdens het gebruik van het door Valstar geadviseerde Houtsmullerdiët recidieven op, maar aan het eind van de film waren alle drie nog in leven en hun vertrouwen in het dieet was ongeschokt. Valstar kwam uitgebreid in beeld en liet zich de lofprijzingen graag welgevallen: de moeder van het meisje met leukemie 'wist zeker dat het kind dankzij Valstar nog in leven was'. Ook deed Valstar heel eigenwijs toen de Waldenström-lijder met hem kwam overleggen of hij de door zijn internist-oncoloog voorgestelde chemokuur nu wel of niet zou 'nemen'. Schaafteloos was Valstar ook toen hij reguliere behandelaars verweet dat zij na een geslaagde operatie wegens bijvoorbeeld darmkanker niet aan hun patiënten meedelen dat de ziekte toch nog in 50% terugkomt. Wisten zij dat wel, dan zouden er immers veel meer behoefte hebben aan aanvullende therapie, zoals door hem geboden. Die kans wordt hen nu onthouden, aldus Valstar.

Onthullend was dat de film in een vroege fase ook was meegefinancierd door het KWF, dat toen nog volop met de ANTTT samenwerkte en meende met zijn 'én-én strategie' kool en geit te kunnen sparen. Het investeerde 25.000 gulden collectegeld in de film, maar trok zich later terug toen het teveel een reclamefilm voor de Houtsmullertherapie werd. Op de aftiteling kwam de naam van het KWF niet voor, maar gelukkig had men een ander sponsor – de geschatte productiekosten bedragen enkele tonnen – gevonden: de NFK. Het telefoonnummer van die organisatie werd ook prominent afgebeeld: RTL4 is een commerciële zender en die doet daar niet moeilijk over.

Nationaal Hartfonds

Waren de NFK en de Reumastichting direct bereid om hun naam te wijzigen na een aanschrijven van KWF en Nationaal Reumafonds, bij het NH was men wat stijfkoppiger: men was helemaal niet bereid tot naamswijziging en zo stonden NH en Nederlandse Hartstichting op 27 maart te Den Haag voor de rechter. Deze gaf hen allereerst de opdracht om er in goed overleg samen, binnen een week, alsnog uit te komen, maar dat lukte natuurlijk niet. Het NH koos tijdens het proces de rol van de zielige underdog. Vermoedelijk heeft u de uitkomst van deze zaak al uit de kranten vernomen. Bij het ter perse gaan van dit nummer was het nog niet bekend.

Een andere curieuze ontwikkeling binnen het NH vormen de voortdurende personeelsswisselingen, die er plaatsvinden. Zo trad in december 1999 de inmiddels derde directeur aan, na de in 1964 in Paramaribo geboren 'ondernemer' Bueno de Mesquita en de gewezen politiemans Van der Wolk zwaait nu ene Goyaards de scepter. Ook in de wetenschappelijke adviesraad is het verre van rimpelloos: op 15 december 1999 trokken zich maar liefst drie personen plotseling terug uit dit gemankeerde gezelschap: de gepensioneerde cardioloog Van Herpen, de thoraxchirurg WGB Brands en TNO-biochemicus prof. C.Kluft. De betrokkenen zijn niet erg geneigd opening van zaken over hun motieven te geven, maar er zijn sterke geruchten dat er sprake was van problemen over de bestemming van het geld: een deel van het opgehaalde geld zou moeten worden overgemaakt naar buitenlandse rekeningen en bij de 'wetenschappers' zou dat niet in goede aarde zijn gevallen. Wie zijn voordeel tracht te doen met de NH-penningen is niet erg duidelijk, maar het jaarverslag 1998 meldt dat geld werd overgemaakt naar de Stichting Wetenschappelijk Bureau Integratie Geneeskunde (f141.500,-; in het bestuur oa H.Guan en M.L.Li-Lu), Stichting Medisch Verzekerden (f15.000,-; in het bestuur oa mevr. Trossèl-van Engelen en mr. van den Berg) en MBOG (f5.000,-; in het bestuur oa Vogelaar en Trossèl). Het voor een pilot-studie onwaarschijnlijk hoge bedrag van f 750.000,- moest naar Engeland, waar een onderzoek naar het effect van chelatietherapie zou worden uitgevoerd. Er zijn ook geruchten over een stichting in Zürich in Zwitserland waar geld naar zou moeten worden overgemaakt. Al met al lijkt het er sterk op, dat we niet meer te maken hebben met alternatieve geneeskunde, maar veeleer met een onwelriekende beerput.

Medestander

De Gezond Nieuwsbrief van de Consumentenbond van maart 2000 berichtte ook over de misleidende activiteiten van de 'nieuwe gezondheidsfondsen'. Men wees op de eerder door ons gesignaleerde overeenkomsten tussen de fondsen en beschreef hoe het NH levensechte facturen meezond met bedelbrieven: de bedragen van 250 en 500 gulden stonden daarop al ingevuld! Ook wees men op de grote overeenkomst tussen het NH-Nationaal Hartbulletin en het Hart Bulletin van de

Ned. Hartstichting! Goed werk van de consumentenbond, die terzake de alternatieve geneeskunde niet altijd even kritisch is! Wie schetste echter onze verbazing dat *Het Parool* reeds op 23 maart melding maakte van het voorkomen van de bond om zijn berichtgeving over de kwakfondsen in het aprilnummer te zullen rectificeren? Slappere knieën dan bij de consumentenbond zal je niet snel ergens aantreffen! Navraag leerde dat men 'achter zijn woorden blijft staan', maar na een juridische dreiging van de drie fondsen snel te zijn

gezwicht, omdat 'men er geen bewijzen voor heeft'. De advocatenbrieven van de drie kwakfondsen vielen vrijwel gelijktijdig op de mat en de bewoordingen waren, hoewel afkomstig van drie verschillende advocaten, niet geheel ongelijklopend.

De VtdK zal officieel opheldering vragen bij de directie van de consumentenbond: dit is toch verschrikkelijk! Operatie Kwakfonds wordt dus vervolgd. ●

C.N.M. Renckens

Correspondentie

Op 25 maart 2000 werd onderstaand schrijven verzonden aan het bestuur van de Almelose voetbalclub Hercules, die na eerder met verzekeraar Het Groene Land te hebben samen-gewerkt een nieuwe clubsponsor heeft gevonden, aan wie elders in dit blad meer aandacht is besteed.

"Zeer geacht bestuur,

Met verbazing en verontrusting heeft de Vereniging tegen de Kwakzalverij kennis genomen van de benoeming van dr. Matthias Rath tot hoofdsponsor van uw fameuze voetbalclub. Natuurlijk realiseren wij ons dat sportverenigingen tegenwoordig niet altijd erg kieskeurig kunnen zijn bij de keuze van hun sponsor. Zo maakt het Kon. Ned. Gymnastiekverbond reclame voor Alfred Vogel onder het aanvechtbare motto 'Vogel helpt'. Wij denken daar iets anders over.

Wij vrezen dat u met de aanstelling van de heer Rath de naam van uw club een slechte dienst bewijst. Niet alleen geniet zijn zogenaamde Cellulaire Geneeskunde geen enkele steun van serieuze artsen en lijkt deze geheel ingegeven door commerciële belangen, er is daarnaast veel meer aan de hand.

Op zijn website en uit zijn huis-aan-huisbladen komt hij naar voren als iemand, die zich vergelijkt met Newton, Einstein en Watson, en wiens 'grote ontdekking' – dat alle hart- en vaatziekten eigenlijk een lichte vorm van scheurbuik zijn – wordt ontkend en tegengewerkt door criminele organisaties die in zijn bedrijf infiltreerden, door de farmaceutische industrie en door politici, die hij als 'gezochte misdadigers' beschrijft.

Hij richtte zich op 16 januari 1997 tot de Amerikaanse minister van Justitie met een klacht over Peter Perri, die banden met de Genuese mafia zou hebben. Hij verzocht haar om een onderhoud, omdat hij – uitgenodigd om de inauguratie van president Clinton bij te wonen – toch in Washington zou zijn.

Hij beschuldigde, geheel in de traditie van wijlen Moerman, die de Nederlandse artsen ooit beschuldigde van medeplichtigheid aan honderdduizenden onnodige kankerdoeden, de farmaceutische industrie ervan via een internationaal kartel onder de codenaam 'Codex Alimentarius' alle informatie over het uitbannen van ziekten (zoals door Rath 'ontdekt') tegen te werken uit economische motieven. Miljoenen mensen zijn daarvan de dupe, aldus Rath.

Uit een NTVG-advertentie: Rath zoekt samenwerking met de Nederlandse cardiologen.

Tenslotte verspreidt hij op zijn website gegevens over het oorlogsverleden van een aantal Duitse farmaceutische bedrijven als Bayer en Hoechst, terwijl hij op 8 december 1998 Helmut Kohl in een officiële aanklacht beschuldigde van 'volkermoord en misdaden gepleegd in het belang van de farmaceutische industrie'. Hij beweert ook dat Kohl

zijn carrière dankt een ex-nazi, die later aan de farmaceutische industrie verbonden was.

Nadat hij in februari 2000 zeshonderd duizend huis-aan-huisbladen met reclame voor zijn natuurgeneeswijze had verspreid, besteedde RTL-4 televisie aandacht aan zijn campagne. Dr. Ten Bokkel Huinink, internist-oncoloog verbonden aan het Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis, noemde Rath's beweringen 'leugens' en het PvdA-kamerlid Oudkerk pleitte voor een verbod op dergelijke misleidende reclame.

Rath beschouwt zichzelf ondertussen als een onkreukbaar wetenschapper wiens ontdekkingen even belangrijk zouden zijn als de ontdekking van de 'genetische code' en hij belooft naast uitroeiing van harten vaatziekte ook vaccins tegen kanker. Zijn eigen hoge morele standaard dankt hij aan zijn ouders, die eenvoudige Zuid-Duitse boeren waren, maar hem 'humanitaire waarden bijbrachten, die voor hem nog steeds een drijfveer zijn'. Om die reden en ook omdat hij niet aan een universitaire instelling verbonden is worden zijn ontdekkingen ook niet erkend door de gevestigde wetenschap. Aldus informatie, die de heer Rath gewoon op zijn website (www.rath.nl) verspreidt.

Elk weldenkend mens ziet in dat hier geen wetenschapper, maar een geslepen zakenman met paranoïde inslag in het spel is en het lijkt ons ondenkbaar, dat de spelers van Hercules, een club met een grote reputatie en een rijk verleden, binnenkort shirtreclame voor diens bedrijf zullen gaan maken. Wij adviseren u derhalve dringend om naar een betere sponsor uit te kijken." ●

Onlangs ontvingen wij een brief van J.A., van Beeck, neuroloog te Deventer:

Aan het bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij
Deventer 16 Februari 2000

Geacht bestuur,

Wederom moet ik Uw aandacht vragen voor een treurig nieuwtje uit mijn woonplaats. Ging het twee jaar geleden om de medicamenteuze behandeling van het ietwat ranzige 'BH-syndroom' vanuit de drogisterij Adegeest te Schalkhaar *), thans dreigt Deventer, eens beroemd om haar Atheneum Illustre, genomineerd te worden voor de poedelprijs van de Nederlandse HBO-opleidingen. Immers, volgens een bericht in het advertentieblad Deventer Post, dat ik U hierbij toezend, schijnen er hier docenten te zijn, die brood zien in de oprichting van de 'enige opleiding voor alternatieve behandelwijze bij een hogeschool in ons land'. De heer Hans van Olst, van oorsprong fysiotherapeut, maar thans de directeur van Hogeschool IJssel-land, gaat 'met een geïntegreerde opleiding bruggen bouwen tussen de reguliere gezondheidszorg en de alternatieve'. Hoewel in het vooruitzicht gesteld wordt, dat externe deskundigen het opleidingsprogramma zullen schrijven, ben ik gezien het warrige betoog van de heer van Olst niet gerust op het resultaat.

De heer van Olst verwacht weerwerk van onze vereniging. Ik hoop dat hij althans in dit opzicht gelijk krijgt. Wanneer het bericht juist is lijkt een protest in de richting van de minister van Onderwijs op zijn plaats.

Een afschrift van deze brief gaat naar de plaatselijke afdeling van de KNMG. ●

Vriendelijke groeten, J.A. van Beeck

Men leest in het bijgevoegde krantenartikel met klimmende verbazing het onwetenschappelijke geleuter van iemand waarvan het verbazingwekkend is dat hij directeur is van een instelling waarvan men verwachten kan dat hetgeen daar geboden wordt wetenschappelijk onderbouwd is. Men neme kennis van enkele niet uit hun verband gerukte citaten. "De gangbare gezondheidszorg is sterk in wetenschappelijk onderzoek maar de zwakke kant ervan is grofweg gezegd (inderdaad zeer grof en ongenueanceerd) dat te vaak alleen naar de kwaal zelf wordt gekeken. de alternatieve geneeskunde

is meer gebouwd op ervaringen die soms duizenden jaren teruggaan en is meer preventief gericht (kwamen de in Nederland vigerende vaccinatieprogramma's, systematische opsporing van baarmoederhals- en borstkanker, en van risico factoren voor hart- vaatziekten, consulatiebureaux etc. etc. soms voort uit de alternatieve geneeskunde?). Maar de alternatieve gezondheidszorg (alsof deze gestructureerd is) is weer minder goed in het onderhouden en in het verrichten van onderzoek. Tussen deze twee zal een brug geslagen moeten worden". De heer van Olst betoogt dat "Het grote voordeel van een officieel erkende opleiding is dat de studenten gewoon studiefinanciering kunnen krijgen" (opleiding in tovenarij op gemeenschapskosten). Hij meent dat onze vereniging niet onverdeeld gelukkig zal zijn met de nieuwe opleiding en merkt op dat deze te snel kritiek heeft. Hij dekt zich tevoren in door op te merken dat het natuurlijk wel goed van die vereniging is dat ze kritisch kijken naar wat er in de gezondheidszorg gebeurt. ●

■ Op 25 maart richte uw bestuur zich helaas opnieuw tot de leiding van de Hogeschool IJssel-land te Deventer. ■

"Geachte heer van Olst,

Met leedwezen en verbazing vemam de Vereniging tegen de Kwakzalverij van uw voornemen om binnen uw instelling een cursus 'alternatieve geneeskunst' onder te brengen. Onze bezwaren tegen een dergelijk initiatief hebben wij reeds in 1996 onder uw aandacht gebracht en nieuwe wetenschappelijke gegevens, die onze argumentatie zouden kunnen verzwakken, zijn er nog altijd niet. Kort samengevat wijzen wij erop, dat er – in een tijd waarin van de gezondheidszorg effectiviteit en doelmatigheid worden geëist – nog geen begin van bewijs is voor de werkzaamheid van primitieve en verouderde behandelwijzen als de homeopathie en de Chinese acupunctuur. Te verwachten valt dat overigens ook niet omdat die behandelwijzen berusten op absurditeiten, geheel in strijd met de hedendaagse kennis van anatomie en farmacologie. De suggestie dat twee jaar opleiding in medische basiskennis voldoende zal zijn om een zelfstandig functioneren als therapeut verantwoord te maken is eveneens onjuist en zelfs niet ongevaarlijk. 'A little learning is a dangerous thing' en achter onschuldig lijkende klachten als hoofd- rug- of buikpijn kunnen levensbedreigende aandoenin-

gen schuilgaan. Een abiturient van uw driejarige cursus zal nog steeds niet in staat zijn geelzucht van roodvonk te onderscheiden en tot zelfstandige praktijk-uitoefening is zo iemand niet in staat.

Los van de hier geschetste gevaren wijs ik u erop, dat het HBO-onderwijs, dat immers aansluiting zoekt bij het wetenschappelijk onderwijs, zich met het initiëren van dergelijke opleidingen in pseudo-wetenschappen isoleert van de wetenschappelijke wereld en zichzelf als intellectueel inferieur te kijk zet. Astrologen zullen nooit aansluiting krijgen bij de sterrenkunde, wichelroedeloopers nimmer bij de geologie en kwakzalvers niet bij medische faculteiten: dat verzeker ik u. Kortom, waarom begint u er eigenlijk aan? ●

COLOFON

Vereniging tegen de Kwakzalverij

Opgericht	1 januari 1881
Correspondentie-adres	Jister 17-19, 8446 CD Heerenveen, Tel: 0513-625956
Bestuur	
Voorzitter	C.N.M. Renckens, vrouwenarts, Hoom
Secretaris	H. de Vries apotheker, Heerenveen, e-mail: antikwak@dds.nl, internet: http://www.dds.nl/~antikwak
Penningmeester	I.H. Harms, dierenarts, Hardenberg
Leden	P.M. Siegel, psychiater, Amsterdam dr. A.P.M. van Dam, medisch adviseur Den Haag prof.dr. F.S.A.M. van Dam, hoogleraar psychologie, Amsterdam mr. Th. Douma, advocaat, Haarlem C.P. van der Smagt, huisarts, De Bilt prof.dr. H. Timmerman, hoogleraar farmacochemie, Voorschoten W.M. Veenema, huisarts, Joure
Adviserende leden	S. Lelie, geneeskundig inspecteur (i.r.) Middelburg P.C. Bügel, psycholoog, Groningen
Erelid	I.A. van de Graaff, apotheker, Rotterdam
Redactie	J. Geerling, internist, Keverdijk 69 1411 SK Naarden. Aanleveren van kopij op Wordperfect 5.1 of Word.

Postgiro van de vereniging: 32237 ten name van de penningmeester van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, Hardenberg. De contributie bedraagt thans minimaal f 50,- zulks met inbegrip van een abonnement op het Actieblad tegen de Kwakzalverij; voor studenten en leerlingverpleegkundigen f 10,-; begunstiger wordt men door schenking aan de vereniging van minimaal f 500,-.

*) zie het actieblad van September 1998, pag. 6